

UCHWAŁA Nr 117 RADY MINISTRÓW

z dnia 27 czerwca 1975 r.

w sprawie nadania statutu Bankowi Gospodarki Żywnościowej oraz zasad opodatkowania tego Banku i zrzeszonych w nim banków spółdzielczych.

Na podstawie art. 11 ust. 2 i art. 44 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) oraz art. 2 dekretu z dnia 21 września 1950 r. o opodatkowaniu przedsiębiorstw gospodarki społeczno-nej (Dz. U. Nr 44, poz. 399) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Bankowi Gospodarki Żywnościowej nadaje się statut, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. 1. Bank Gospodarki Żywnościowej i zrzeszone w nim banki spółdzielcze opłacają podatek dochodowy.

2. Podstawę opodatkowania stanowi zysk bilansowy wykazany w sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym w obowiązującym trybie.

3. Podatek wynosi:

- 1) dla Banku Gospodarki Żywnościowej kwotę nie przekraczającą 80% zysku,

- 2) dla banków spółdzielczych kwoty nie przekraczające 65% zysku.

4. Wysokość podatku w granicach określonych w ust. 3 w zależności od wysokości osiągniętego zysku oraz tryb i terminy rozliczeń z tego tytułu ustala Minister Finansów.

5. Do Banku Gospodarki Żywnościowej i zrzeszonych w nim banków spółdzielczych nie stosuje się przepisów uchwały nr 182 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1970 r. w sprawie podatku dochodowego od spółdzielczości (Monitor Polski z 1970 r. Nr 40, poz. 299 i z 1972 r. Nr 10, poz. 70 oraz Nr 50, poz. 265).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *P. Jaroszewicz*

Załącznik do uchwały nr 117 Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1975 r. (poz. 144).

STATUT BANKU GOSPODARKI ŻYWNOSCIOWEJ

Rozdział I

Postanowienia ogólne.

§ 1. Bank Gospodarki Żywnościowej, zwany w skrócie „Bankiem”, działa na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) oraz niniejszego statutu.

Rozdział II

Podstawowe zadania Banku.

§ 2. 1. Do podstawowych zadań Banku należy gromadzenie środków pieniężnych, finansowanie i kredytowanie oraz obsługa bankowa rolnictwa, przemysłu rolno-spożywczego, leśnictwa, przemysłu drzewnego, gospodarki wodnej oraz jednostek usługowych, a w szczególności:

- 1) realizacja polityki finansowo-kredytowej Państwa w stosunku do jednostek gospodarki społeczno-nej oraz ludności wiejskiej i jednostek gospodarki nie społeczno-nej,
- 2) wykonywanie w stosunku do banków spółdzielczych funkcji przewidzianych dla centralnych związków spółdzielni w ustawie z dnia 17 lutego 1961 r. o spółdzielniach i ich związkach (Dz. U. z 1961 r. Nr 12, poz. 61 i z 1974 r. Nr 47, poz. 281),
- 3) współdziałanie z organami administracji państwowej i organizacjami gospodarczymi w zwiększaniu efektywności gospodarowania użytkami rolnymi i leśnymi, środkami trwałymi i obrotowymi, prawidłowym reali-

zowaniu procesów inwestycyjnych, podnoszeniu dyscypliny finansowej oraz w rozwoju społeczno-nych form gospodarowania w rolnictwie.

2. Bank współdziała w realizacji funkcji koordynacyjnych Narodowego Banku Polskiego w zakresie obiegu pieniężnego, kredytu, rozliczeń i operacji bankowych oraz przedstawia temu Bankowi niezbędne materiały i oceny w tym zakresie.

§ 3. Dla realizacji swoich zadań Bank:

- 1) gromadzi środki pieniężne jednostek gospodarki społeczno-nej i wkłady oszczędnościowe ludności, zwłaszcza zamieszkałej na terenie wsi,
- 2) finansuje i kredytuje działalność eksploatacyjną i inwestycyjną jednostek gospodarki społeczno-nej oraz kontroluje ich działalność gospodarczo-finansową,
- 3) dokonuje rozliczeń pieniężnych i przeprowadza ich kontrolę,
- 4) refinansuje banki spółdzielcze,
- 5) prowadzi sprzedaż państwowych nieruchomości rolnych i działek budowlanych oraz współdziała w obrocie ziemią na terenach gmin,
- 6) wykonuje inne czynności określone odrębnymi przepisami.

Rozdział III

Organizacja Banku.

§ 4. 1. Zadania Banku wykonują centrala i oddziały wojewódzkie Banku oraz zrzeszone w nim banki spółdzielcze.

2. W zależności od rozmiarów zadań i potrzeb oraz rozmieszczenia obsługiwanych jednostek Bank może tworzyć zamiejscowe placówki oddziałów wojewódzkich.

3. Decyzje o przekształceniu i likwidacji komórek organizacyjnych centrali, oddziałów wojewódzkich i ich zamiejscowych placówek podejmuje Prezes Banku.

§ 5. 1. Działalnością Banku kieruje Prezes Banku.

2. Do Prezesa Banku należy w szczególności:

- 1) nadzór nad prawidłową realizacją zadań Banku,
- 2) kierowanie pracami Zarządu Banku oraz ustalanie zakresu zadań i odpowiedzialności członków Zarządu za powierzone im odcinki działalności,
- 3) reprezentowanie na zewnątrz Banku i zrzeszonych w nim banków spółdzielczych,
- 4) wydawanie oświadczeń o celowości założenia banku spółdzielczego lub zmianie jego statutu,
- 5) sprawowanie nadzoru nad działalnością banków spółdzielczych,
- 6) podejmowanie decyzji o uchyleniu uchwał walnego zgromadzenia członków lub rady banku spółdzielczego w wypadkach przewidzianych ustawą o spółdzielniach i ich związkach,
- 7) nadawanie uprawnień do wykonywania czynności lustracyjnych w bankach spółdzielczych,
- 8) powoływanie dyrektorów jednostek organizacyjnych centrali i dyrektorów oddziałów wojewódzkich oraz innych pracowników na stanowiska kierownicze, których obsadę zastrzegł do swej decyzji, oraz ich odwoływanie,
- 9) udzielanie pełnomocnictw oraz ustalanie sposobu podpisywania dokumentów w imieniu Banku,
- 10) ustalanie regulaminów organizacyjnych centrali i oddziałów wojewódzkich oraz wytycznych w sprawie regulaminów organizacyjnych banków spółdzielczych.

3. Prezes Banku wydaje zarządzenia wewnętrzne, instrukcje, regulaminy i inne przepisy regulujące działalność i organizację Banku.

4. Prezes Banku jest przełożonym wszystkich pracowników i wydaje w porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego regulamin pracy.

5. W razie nieobecności Prezesa Banku jego funkcje wykonuje Pierwszy Zastępca Prezesa Banku.

§ 6. 1. Zarząd Banku rozpatruje podstawowe sprawy związane z działalnością i organizacją Banku, a w szczególności dotyczące:

- 1) planów finansowo-kredytowych i sprawozdań z działalności Banku,
- 2) oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytowanych jednostek gospodarki społecznej oraz realizacji zadań w zakresie oszczędności i udzielania kredytów ludności,
- 3) projektów instrukcji i innych wewnętrznych przepisów dotyczących działalności Banku,
- 4) regulaminów organizacyjnych, doskonalenia organizacji i metod pracy,

5) polityki kadrowej, doskonalenia zawodowego kadr, spraw socjalnych i poprawy warunków pracy.

2. Organizację pracy Zarządu określa regulamin ustalony przez Prezesa Banku.

§ 7. Do centrali Banku należą sprawy:

- 1) planowania i organizowania prac związanych z wykonywaniem zadań Banku oraz koordynowania działalności oddziałów wojewódzkich i banków spółdzielczych,
- 2) projektowania zasad udzielania kredytów, zasad i form działalności oszczędnościowej na wsi oraz realizacji polityki finansowo-kredytowej w stosunku do jednostek obsługiwanych przez Bank,
- 3) dokonywania niezbędnych dla prawidłowej realizacji polityki finansowo-kredytowej analiz i ocen ekonomicznych dotyczących gospodarki rolno-żywnościowej oraz gospodarki leśnej,
- 4) opracowywania projektów zarządzeń i instrukcji związanych z działalnością Banku i banków spółdzielczych,
- 5) bezpośredniego nadzoru nad działalnością oddziałów wojewódzkich oraz ogólnego nadzoru nad wykonywaniem zadań przez banki spółdzielcze oraz wytyczania kierunków i metod pracy tych banków,
- 6) opracowywania zasad gospodarki finansowej banków spółdzielczych i dokonywania oceny ich sytuacji finansowej,
- 7) rewizji oddziałów wojewódzkich,
- 8) współpracy z organami administracji państwowej i organizacjami gospodarczymi, w zakresie wykonywania zadań Banku,
- 9) doskonalenia organizacji i techniki pracy oraz tworzenia właściwych warunków socjalno-bytowych dla pracowników.

§ 8. Do zadań oddziałów wojewódzkich Banku należy bezpośrednia realizacja zadań Banku na terenie województwa, a w szczególności:

- 1) finansowanie, kredytowanie i kontrola działalności eksploatacyjnej i inwestycyjnej jednostek gospodarki społecznej obsługiwanych przez Bank oraz oddziaływanie na efektywne wykorzystywanie środków trwałych i obrotowych, racjonalne kształtowanie kosztów własnych oraz przestrzeganie dyscypliny finansowej,
- 2) refinansowanie i nadzorowanie działalności banków spółdzielczych, prowadzenie działalności instrukcyjnej, udzielanie pomocy bankom spółdzielczym w realizacji ich zadań oraz wytyczanie kierunków ich pracy,
- 3) przeprowadzanie lustracji działalności banków spółdzielczych,
- 4) współdziałanie przy sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych i działek budowlanych na terenie gmin,
- 5) prowadzenie rachunków bankowych i dokonywanie rozliczeń pieniężnych obsługiwanych jednostek,
- 6) współdziałanie z terenowymi organami administracji państwowej i gospodarczej oraz z organizacjami spółdzielczymi w realizacji zadań Banku,
- 7) wykonywanie innych czynności określonych w przepisach i instrukcjach Banku.

§ 9. Oddziały wojewódzkie Banku mogą zlecać bankom spółdzielczym wykonywanie niektórych zadań wymienionych w § 8.

Rozdział IV

Ogólnokrajowe i terenowe organy samorządowe banków spółdzielczych.

§ 10. Ogólnokrajowymi i terenowymi organami samorządowymi banków spółdzielczych są:

- 1) Krajowy Zjazd Delegatów banków spółdzielczych i wybrana przez niego Rada Banku Gospodarki Żywnościowej, zwana dalej „Radą Banku”,
- 2) wojewódzkie zjazdy delegatów banków spółdzielczych i wybrane przez nie rady wojewódzkie Banku Gospodarki Żywnościowej, zwane dalej „radami wojewódzkimi Banku”.

§ 11. Krajowy Zjazd Delegatów jest najwyższym organem samorządowym banków spółdzielczych. Do właściwości Krajowego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) wybieranie i odwoływanie członków Rady Banku i ich zastępców,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań z działalności banków spółdzielczych i opracowywanie wniosków dotyczących tej działalności,
- 3) rozpatrywanie i ocena sprawozdań Rady Banku,
- 4) podejmowanie uchwał oraz rozpatrywanie odwołań od uchwał Rady Banku.

§ 12. 1. W Krajowym Zjeździe Delegatów biorą udział z głosem decydującym delegaci banków spółdzielczych, wybrani przez wojewódzkie zjazdy delegatów w stosunku jeden delegat na dziesięć banków spółdzielczych.

2. Delegatem na Krajowy Zjazd Delegatów może być wyłącznie członek banku spółdzielczego. Delegat może brać udział w Zjeździe tylko osobiście z prawem jednego głosu.

3. W Krajowym Zjeździe Delegatów mogą brać udział z głosem doradczym Prezes i inni członkowie Zarządu Banku, przedstawiciele Naczelnej Rady Spółdzielczej, członkowie Rady Banku, przewodniczący rad wojewódzkich Banku oraz osoby zaproszone przez Radę Banku.

§ 13. 1. Krajowy Zjazd Delegatów zwoływany jest co cztery lata przez Radę Banku.

2. O czasie, miejscu i porządku obrad Krajowego Zjazdu Delegatów Rada zawiadamia w formie pisemnej banki spółdzielcze, delegatów i Naczelną Radę Spółdzielczą, co najmniej na 5 tygodni przed terminem Krajowego Zjazdu Delegatów.

3. Banki spółdzielcze mogą nadsyłać swoje wnioski na Krajowy Zjazd Delegatów na piśmie co najmniej na 21 dni przed terminem tego Zjazdu.

4. Rada Banku ma obowiązek zwołać Krajowego Zjazdu Delegatów:

- 1) na pisemne żądanie:
  - a) $\frac{1}{10}$ ogółu banków spółdzielczych,
  - b) Naczelnej Rady Spółdzielczej w uzgodnieniu z Ministrem Finansów oraz

2) na podstawie uchwały Rady Banku podjętej większością $\frac{3}{4}$ członków.

5. Krajowy Zjazd Delegatów może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy ogólnej liczby delegatów.

§ 14. 1. Wojewódzkie zjazdy delegatów zwoływane są co cztery lata na podstawie uchwał Rady Banku za pomocą pisemnych zawiadomień rozsyłanych delegatom co najmniej na 14 dni przed terminem Zjazdu, podając datę, miejsce i porządek obrad.

2. Do zadań wojewódzkich zjazdów delegatów należy:

- 1) ocena działalności rady wojewódzkiej Banku,
- 2) ocena działalności banków spółdzielczych działających na terenie województwa,
- 3) wybieranie delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów,
- 4) uchwalanie wniosków i postulatów pod adresem Rady Banku i Krajowego Zjazdu Delegatów,
- 5) wybieranie i odwoływanie członków i zastępców członków rady wojewódzkiej Banku.

3. Delegatów na wojewódzkie zjazdy delegatów wybierają członkowie spółdzielni na walnych zgromadzeniach członków banków spółdzielczych w liczbie dwu delegatów na jeden bank spółdzielczy.

4. W wojewódzkim zjeździe delegatów mogą brać udział z głosem doradczym, poza osobami wymienionymi w § 12 ust. 3, dyrektor oddziału wojewódzkiego Banku i jego zastępcy oraz członkowie rady wojewódzkiej.

5. Do wojewódzkich zjazdów delegatów stosuje się odpowiednio postanowienia § 12 ust. 2.

§ 15. 1. Rada Banku składa się z 35 członków i 17 zastępców wybieranych przez Krajowy Zjazd Delegatów.

2. Rady wojewódzkie Banku składają się z 7 do 21 członków i z 3 do 5 zastępców wybieranych przez wojewódzki zjazd delegatów. Liczbę członków i zastępców w poszczególnych województwach ustala Rada Banku.

3. Przewodniczących rad i członków prezydium wybierają rady ze swego składu.

4. Organizację pracy rad określają regulaminy uchwalone przez Radę Banku.

§ 16. 1. Rada Banku jest centralnym organem samorządowym banków spółdzielczych w okresie między Krajowymi Zjazdami Delegatów.

2. Do Rady Banku należy w szczególności:

- 1) zwoływanie Krajowego Zjazdu Delegatów i wojewódzkich zjazdów delegatów,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań i ocena działalności banków spółdzielczych oraz zgłaszanie wniosków w tym zakresie,
- 3) rozpatrywanie projektów planów wykorzystania funduszy scentralizowanych banków spółdzielczych,
- 4) ustalanie wytycznych do podziału nadwyżki bilansowej banków spółdzielczych w ramach obowiązujących zasad gospodarki finansowej,

- 5) opiniowanie kierunków i planów szkolenia pracowników oraz członków organów samorządowych banków spółdzielczych,
- 6) prowadzenie działalności instrukcyjnej oraz udzielanie pomocy bankom spółdzielczym w ich działalności społecznej i samorządowej,
- 7) rozpatrywanie odwołań od decyzji Prezesa Banku w sprawie uchylenia uchwał rady lub ważnego zgromadzenia banku spółdzielczego,
- 8) występowanie z wnioskami o nadanie odznaczeń oraz nadawanie dyplomów i innych wyróżnień zasłużonym działaczom banków spółdzielczych,
- 9) wybieranie delegatów na Ogólne Zebranie Naczelnej Rady Spółdzielczej i ich odwoływanie,
- 10) wykonywanie innych zadań określonych dla centralnych związków spółdzielni ustawą o spółdzielniach i ich związkach, z wyjątkiem zadań, których wykonywanie powierzone zostało Prezesowi Banku i jednostkom organizacyjnym Banku.

§ 17. Do rad wojewódzkich Banku należy:

- 1) rozpatrywanie sprawozdań i ocena działalności banków spółdzielczych działających na terenie województwa,
- 2) współpraca w prowadzeniu działalności szkoleniowej i instrukcyjnej wśród pracowników i członków samorządu,
- 3) zgłaszanie Radzie Banku wniosków i postulatów w sprawach działalności i rozwoju banków spółdzielczych,
- 4) rozpatrywanie wniosków banków spółdzielczych o pokrycie strat i przedstawianie ich Radzie Banku,
- 5) przedstawianie wniosków dotyczących odwołania dyrektora banku spółdzielczego lub pozbawienia lustratora prawa do dokonywania lustracji banków spółdzielczych,
- 6) wykonywanie innych czynności zleconych przez Radę Banku.

§ 18. Obsługę Rady Banku wykonuje centrala, a rad wojewódzkich — oddziały wojewódzkie Banku.

Rozdział V

Gospodarka finansowa Banku.

§ 19. Bank działa na zasadach rozrachunku gospodarczego.

§ 20. Własne środki finansowe Banku składają się z funduszu statutowego, funduszu środków trwałych i funduszy specjalnych.

§ 21. 1. Fundusz statutowy Banku tworzy się z udziałów wnoszonych przez Skarb Państwa i banki spółdzielcze.

2. Wysokość jednego udziału wynosi 2.000.000 zł.

3. Banki spółdzielcze obowiązane są do posiadania co najmniej po jednym udziale.

4. Skarb Państwa posiada co najmniej 2.500 udziałów.

§ 22. 1. Na poczet udziału Skarbu Państwa w funduszu statutowym Banku zalicza się: fundusz statutowy i fun-

dusz rezerwowy Banku Rolnego, działającego do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 20, poz. 108) na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o prawie bankowym (Dz. U. Nr 20, poz. 121 z późniejszymi zmianami).

2. Na poczet udziałów banków spółdzielczych w funduszu statutowym Banku zalicza się:

- 1) wniesione do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. — Prawo bankowe wpłaty spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych na poczet udziałów w Centralnym Związku Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych,
- 2) fundusz zasobowy Centralnego Związku Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych oraz równoważność majątku tego Związku przejętego przez Bank na podstawie ustawy Prawo bankowe w równych częściach dla każdego banku spółdzielczego.

3. Banki spółdzielcze, których udział — po zaliczeniu kwoty, o których mowa w ust. 2 — będzie niższy od kwoty 2.000.000 zł, obowiązane są wpłacić różnicę w całości lub w ratach w terminach określonych przez Ministra Finansów.

§ 23. Fundusz środków trwałych stanowi pokrycie wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych wartości trwałych Banku, pomniejszonych o ich umorzenie. Zwiększenie lub zmniejszenie tego funduszu następuje w wyniku zmiany wartości rzeczywistej środków trwałych.

§ 24. 1. Funduszami specjalnymi Banku są:

- 1) fundusz inwestycyjny,
- 2) zakładowy fundusz socjalny,
- 3) zakładowy fundusz mieszkaniowy,

2. Inne fundusze specjalne Bank może tworzyć za zgodą Ministra Finansów.

§ 25. Fundusz inwestycyjny Banku tworzy się na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach.

§ 26. 1. Funduszami scentralizowanymi banków spółdzielczych są:

- 1) fundusz rozwoju,
- 2) fundusz socjalny,
- 3) fundusz mieszkaniowy.

2. Inne fundusze scentralizowane banków spółdzielczych mogą być tworzone na wniosek Rady Banku za zgodą Ministra Finansów podjętą w uzgodnieniu z Naczelną Radą Spółdzielczą.

3. Zasady gospodarowania funduszami, o których mowa w ust. 2, określi regulamin ustalony w trybie przewidzianym dla ich utworzenia.

§ 27. 1. Fundusz rozwoju banków spółdzielczych tworzy się z bezzwrotnych wpłat części czystej nadwyżki banków spółdzielczych w wysokości ustalonej uchwałami walnych zgromadzeń członków. Fundusz ten przeznaczony jest na zwrotną i bezzwrotną pomoc bankom spółdzielczym w finansowaniu podejmowanych przez nie inwestycji, w pokrywaniu strat bilansowych oraz finansowaniu wydatków o charakterze ogólnospółdzielczym.

2. Zasady gospodarowania funduszem rozwoju określi regulamin zatwierdzony przez Ministra Finansów na wniosek Rady Banku.

§ 28. Zasady tworzenia i gospodarowania funduszami specjalnymi i mieszkaniowymi określają odrębne przepisy.

§ 29. 1. Zysk bilansowy Banku po potrąceniu podatku dochodowego oraz po dokonaniu odpisów na zasilenie funduszy specjalnych przeznaczają się na oprocentowanie udziałów.

2. Oprocentowanie udziałów nie może przekroczyć 5% kwoty wpłaconego udziału.

3. Ewentualna nadwyżka zysku ponad kwoty odpisów, o których mowa w ust. 1, i oprocentowania udziałów podlega wpłaceniu do budżetu centralnego po zatwierdzeniu bilansu Banku.

4. Przypadające budżetowi wpłaty Bank przekazuje w terminach ustalonych przez Ministra Finansów.

§ 30. 1. Bank prowadzi gospodarkę finansową na podstawie i w ramach rocznych planów dochodów i kosztów, dla których podstawowe wskaźniki ustala Minister Finansów.

2. Banki spółdzielcze prowadzą gospodarkę finansową na podstawie rocznych planów dochodów i kosztów, dla których podstawowe wskaźniki zatwierdza Prezes Banku.

§ 31. Bank i banki spółdzielcze prowadzą księgowość opierając się na planie kont ustalonym na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów.

§ 32. Roczne sprawozdanie finansowe Banku Prezes Banku przedstawia w terminie do dnia 31 marca po okresie sprawozdawczym do zatwierdzenia Ministrowi Finansów.

Rozdział VI

Przepisy przejściowe.

§ 33. Do czasu powołania Rady Banku i rad wojewódzkich Banku w trybie określonym w niniejszym statucie działa Rada Banku, w której skład wchodzi członkowie Rady byłego Centralnego Związku Spółdzielni Oszczędnościowo-Pożyczkowych. Do zadań Rady Banku w tym składzie należą czynności określone w § 16, w szczególności zwołanie po raz pierwszy Krajowego Zjazdu Delegatów i wojewódzkich zjazdów delegatów.